

2006 - SINIF ÇALIřMALARI ATÖLYELERİ

2006 y111nda yap1lan S1n1f Çal1_malar1 Atölyeleri a_a 1dad1r:

6. ATÖLYE

GECEKONDU SORUNUNDA SOSYALİST HAREKETİN GERÖLÖMÜ
YAKLAŞIM FARKLILIKLARI ve 1 MAYIS MAHALLESİ ÖRNEĞİ

Sunu_ : ^ükrü ASLAN*

Tarih : 6 Mayıs 2006 Cumartesi

Saat : 18:30

* MSGSÜ Ö retim Görevlisi

Bu Atölye de:

1970 li

yılların belirgin özelliklerinden birisi, Türkiye de toplumsal ve sınıfsal gerilim ortamında muhalif hareketlerin kitlesel nitelik kazanmasıdır. Toplumsal hareketler sözkonusu oldu unda, ilk önce akla gelen mekânlar ise kentlerdir. Türkiye için sınıfta tarihinde çok önemli bir yeri olan 15/16 Haziran için eylemlerinden başlayarak, işçi grevleri ve ö renci etkinlikleri neredeyse her yıl yükselerek 70 li yıllara damgasını vurur. Bir bütün olarak bakıldığında sosyalist hareketin yükselmesi de bu gelişime paraleldir. Okisi arasındaki ilişki dolaysız biçimde izlenebilmektedir. Ancak işçi sınıfının öncü rolüne vurgu yapan sosyalist hareketin (genel olarak örgütlü sosyalist gruplar) hedefi, daha geniş işçi ve gençlik kitleleriyle birleşebilmektir. Bunun için pek çok sosyalist yayında işçi sınıfı içinde çalışmak, örgütlenmek önemli, hatta en önemli görev olarak vurgulanır. Aynı dönemde sosyalist hareketin bir bölümünde, geleneksel köylü hareketine önem veren ve bu nedenle kentleri ve işçi sınıfını ikincil bir çalışmada alan olarak gören görüşler de savunulmaktadır. Bu yaklaşım farklılıklarından biridir. Sosyalist yazında bu farklı yaklaşımların halk ve işçi sınıfı vurgusu üzerinden izlemek de olanaklıdır. 1940 li yıllardan beri kentsel hayatın, en önemli de işçileri unsuru olan gecekondu sorunu tam da bu dönemde sosyalist hareketin ilgisini çeker. Çünkü, rant ekonomisinin özel bir alanı olarak örgütleniş de her yerde hızla yaygınlaşan gecekondu hareketlerinin taşıyıcı aktörleri daha çok işçiler ya da kırsal alanla ilişkileri devam eden orta/alt gelir gruplarındaki kentlidir. Bu bakımdan sosyalist hareket açısından ilgisiz kalınamayacak bir toplumsal gerçeklik alanıdır. Ancak işçi sınıfının temsilcisi olma iddiasındaki sosyalist grupların bu harekete karşı tavrı ikirciklidir. Çünkü bu tür bir sorun, savunulan dünya görüşü içerisinde tam olarak bir yere oturtulamamaktadır. Gecekondu hareketine karşı izlenen bu çekingen tutumun izlerini, 1 Mayıs Mahallesi kurulum sürecinde aktif rolü olan grupların yayınlarında da görmek mümkündür. Bu çalışmada, kurulum sürecinde 1 Mayıs Mahallesiyle ilgili işçi sınıfının öncü rolüne vurgu yapan ve sınıfta temsilcisi olma iddiasındaki sosyalist grupların konuyla ilgili yayınları irdelenecek ve sınıfta hareketi ile toplumsal hareketliliğin ilişkileri sorunsallaştırılacaktır. Bu bağlamda sözü edilen gerilimlerin günümüze de in süren izleri de ele alınacaktır.

5. ATÖLYE

"2000'ler Türkiye'sinde 0_çi S1n1f1n1n De i_im Dinamikleri:

Sosyolojik Bir De erlendirme"

Sunu_: Nadir SU UR *

Tarih : 29 Nisan 2006 Cumartesi

Saat : 19:30

* Anadolu Üniversitesi Ö retim Üyesi

Bu Atölye de:

1. Türkiye'de i_çi s1n1f1n1n de i_im dinamikleri nelerdir?
2. 0_çi s1n1f1 kendi içinde farklıla_maktadır. Bu farklıla_man1n sendikal örgütlülük aç1sından sonuçları nelerdir?
3. K1rsal kökenli, kent kökenli, yerel, göçmen, muhacir i_çiler vb. kimlerdir? Kendi aralarında çalı_ma ya_am1na ili_kin sorunlara yakla_ımda ne tür farklılıklar bulunmaktadır?
4. Muhacir i_çi kimdir?
5. Toplam kalite yönetimi i_çiler aç1sından ne ifade ediyor?
6. Yeni i_yasası 2000'li yıllarda emek-sermaye ili_klerinde ne tür dinamikleri beraberinde getirmektedir? Soruları "sosyolojik" bir pencereden tartı_lacak ve yanıtlanmaya çalı_lacaktır?

Önceden okunabilecek kaynaklar:

1. Metin Özü urlu, (2005) Anadolu'da Küresel Fabrika'nın Doğusu, Halkevleri Yay.
2. Theo Nichols ve Nadir Su ur (2005) Global Ö letme Yerel Emek, Ö letim Yay.
3. Engin Yıldırım (2000) "Türkiye'de toplam kalite yönetimi uygulamalarının i_çiler ve endüstri ili_kileri üzerindeki etkileri" Toplum ve Bilim, No:85
4. Gamze Yücesan Özdemir (2000) "Bakıldır, onay ya da boyun eğme? Hegemonik fabrika rejiminde mavi yakalı i_çilerin hikâyesi" Toplum ve Bilim, No:85

4. ATÖLYE

SOVYET-SONRASI ORTA ASYA DA HEGEMONYA VE ÖKTÖDAR

Orta Asya Ülkelerinde Toplumsal Sınıflar, Yönetenler ve Hegemonya Mücadeleleri

Sunu_: Hakan GÜNE^ *

Tarih : 22 Nisan 2006 Cumartesi

Saat : 18:30

* TUSAM

Bu Atölye de:

Gündemimizde

Türk Cumhuriyetleri olarak anılan Orta Asya ülkeleri Avrasya'yı saran renkli devrimler dalgasının sonu ra 1. Kırğız Lale Devrimi ve Özbekistan'daki Andican olayları Orta Asya ya ili_kin ilgiyi biraz arttırmı_ olmakla birlikte gerek akademi gerekse siyaset Orta Asya ya egzotik doğu penceresinin ötesinden bakacak adımlar atmı_ de il.

Bu

atölyede sunulacak olan çalı_ma bölge ülkelerinde hegemonya-iktidar/toplumsal sınıflar ili_kisini anlamaya dönük bir doktora tez çalı_masının verilerinden hareket etmektedir. Çalı_ma Orta Asya bozkırlarında (ve kentlerinde) sınıflar, hegemonya ve sınıflar mücadelesi kavramlarının ne ölçüde ve nasıl bir yeri olduğunu gösterme gayretindedir.

Çalı_ma da

Kazakistan Kırğızistan ve Özbekistan örnekleri üzerinden siyasal konsolidasyon örüntülerinin ideolojik, kurumsal ve toplumsal dayanakları, hegemonya-iktidar-toplum ili_kisi içinde ele alınıyor. Bu çerçevede anayasal mimari, siyasal partiler ve seçim sistemlerinin himayeci-klientel ili_kilerle nasıl eklemlendi i gösterilmeye

çal1_1lmaktad1r

Söz konusu ülke örneklerinde _u be_ soruya yan1t aranacakt1r:

- Ø Egemenlik ili_kilerinin çözömlenmesinde tarih ve sosyal çevrenin yeri;
- Ø Siyasal konsolidasyon ve mobilizasyon olgusunu aç1klamada kilit kavramlar1n neler oldu u;
- Ø Mevcut siyasal rejimlerde siyasal konsolidasyon örüntüsünün ana ö elerinin neler oldu u;
- Ø Siyasal konsolidasyonun s1n1rlar1, hegemonya kar_1s1ndaki toplumsal direnç odaklar1
- Ø Lale Devrimi örne inde siyasal de i_imin aktör ve dinamikleri neler oldu u.

3. ATÖLYE

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Kavram1 ve 0_çi Haklar1"

Sunu_: Sinem Uz *

Tarih : 15 Nisan 2006 Cumartesi

Saat : 18:30

* TUSAM Ara_t1rmac1s1

Bu Atölye de:

Son

y1llarda ekonomik sistemle birlikte sivil toplumun da küreselle_mesi sonucu kapitalizm yeni tampon mekanizmalar yaratmaya ihtiyaç duymu_tur. 0_dünyas1 ekonomik ç1karlar1 korumak ve rekabeti düzenlemek nihai amac1yla yola ç1karak, paradoksal bir biçimde, baz1 sosyal, ahlaki, insani de erleri kavramsalla_t1rmaya ve kullanmaya ba_lam1_t1r. Olk olarak çevreci etkinlikler sonucu olu_maya ba_layan ve Birle_mis Milletler in çabalar1yla _ekil alan bu kavram, bizi küreselle_me ve geli_mi_-az geli_mi_ ülke ayr1m1 uygulamalar1na farklı bir aç1dan bakmaya zorlamaktad1r. Küresel ve yerel farklı etkilere sahip; işçi haklar1 odaklı fakat ekonomik ç1karlara dayanan; yüzlerce kural ve düzenlemeyle ele al1nan, fakat asl1nda sadece en temel haklar1 içeren bu kavram, bu sunum içerisinde tekrar sorgulanacak, iyi ve kötü yönleriyle tart1_1lacakt1r.

2. ATÖLYE

"Emekçiler AB Tart1_malar1n1n Neresinde"

Sunu_: Özgür Müftö lu *

Tarih : 18 Mart 2006 Cumartesi

Saat : 18:30

* Marmara Üniversitesi Ö retim Üyesi

Bu Atölye de:

Öçinde bulundu umuz süreçte Türkiye de hiçbir toplumsal mesele yoktur ki AB üyesi i süreci üzerinden tart1_1lmas1n, hiçbir yasal düzenleme yoktur ki AB üyesi i gerekçe gösterilmeden ç1kart1lmaya çalı_1ls1n. Tüm ekonomik ve sosyal politikalar1n belirlenmesinde ba_rolü oynayan AB üyesi inin sermaye kesimince desteklenmesi Türkiye nin ilk üyelik ba_vurusunda bulundu u 1950 li y1llara kadar uzan1r. Oysa, emekçileri temsil etti i varsayılan sendikalar1n AB ve AB üzerine dü_ünce olu_turma çabalar1 sadece birkaç y1llık bir geçmi_e sahiptir. Türkiye de Konfederasyonlar1n hemen tümünün bu k1sa süreç içerisinde AB üyesi i konusundaki dü_ünceleri sermaye kesimi ile ortakla_m1_t1r. Kapitalist sistem içerisinde emekçiler ve onlar1 temsil eden sendikalar ile sermayenin ortak ç1karlarda bulu_mas1, tarihsel süreç içerisinde

bakıld1 1nda pek de rastlan1r bir durum de ildir. Ve akıllara, sendikalar AB konusundaki yakla_1mlari ile emekçileri ne kadar temsil ediyor? sorusunu getirmektedir. Bu sorunun cevabı için en temel kaynak ise elbette do rudan emekçilerin dü_üncelerine ba_vurulmasıdır. 2005 y111nda Ostanbul da ücretli çalı_anlarla yapılan bir çalı_ma ile bu sorunun cevabı aranmı_tır. Bu sunumda, bu ara_tırmanın sonuçları üzerinden emekçilerin AB uyeli ine bakı_1 tartı_1lacaktır.

1. ATÖLYE

"Televizyonda S1n1f Temsilleri"

Sunu_: Çı da_ Günerbüyük *
Tarih : 11 Mart 2006 Cumartesi
Saat : 18:30

* Evrensel Gazetesi Medya Servisi

Bu Atölye de: Son dönemde televizyonda zenginli e, fakirli e, toplumsal konumlara, s1n1flara gönderme yapan yayınları arttı 1 gözleniyor. Özellikle eski Ye_ilçam filmlerini hatırlatan çok sayıda dizide zengin-fakir a_klarından, "Ayrı dünyaların insanları"ndan geçilmiyor. Televizyonda S1n1f Temsilleri sunumunda, çok izlenen dizilerden hareketle televizyonda s1n1fların nasıl yer buldukları sorgulanacak, s1n1f imasının hangi niyetle yapıldı 1, i_çi s1n1fın, burjuvazinin, orta s1n1fın ne kadar gerçekçi yansıttı 1, ortaya çıkan tablonun izleyici için nasıl bir yere denk dü_tü ü, tartı_1lacak...